

Sundhedsministeriet

sum@sum.dk, nff@sum.dk

DANSKE
REGIONER

30-09-2021

EMN-2021-01211

1480724

Josefina Hindenburg
krausing/Ida With

Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af anvendelse af tvang i psykiatrien

Høringssvaret er fremsendt med forbehold for bestyrelsens drøftelse på møde den 14. oktober 2021.

Danske Regioner har d. 31. august 2021 modtaget forslag til ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien i høring fra Sundhedsministeriet. Lovforslaget bygger på den nationale handlingsplan til imødegåelse af udfordringer med fangeflugter.

For detaljerede kommentarer til lovforslagets enkelte punkter henvises til regionernes separate høringssvar, som regionerne har fremsendt til Sundhedsministeriet.

Danske Regioner skal indledningsvis anerkende regeringens prioritering af det psykiatriske område, herunder regeringens fokus på sikkerheden for både patienter, besøgende og personale på de psykiatriske- og retspsykiatriske afdelinger.

Danske Regioner skal desuden understrege, at de foreslåede ændringer ikke kan stå alene, men at det er en helt afgørende forudsætning, at der som beskrevet i handlingsplanen etableres særlige udredningsafsnit i regi af kriminalforsorgen, hvor undvigelsestruede fanger med negativ social adfærd, skal udredes. Danske Regioner forudsætter, at staten snarest tager initiativ hertil.

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Overordnede bemærkninger

I 2019 undveg en person fra retspsykiatrisk afdeling, Psykiatrien Slagelse. Som opfølgning har Justitsministeriet bedt Rigspolitiet, Rigsadvokaten og Direktoratet for Kriminalforsorgen om i fællesskab at udarbejde en handlingsplan til at imødegå udfordringerne med undvigelser fra lukkede fængsler/arresthuse og psykiatriske afsnit, der huser surrogatanbragte varetægtsarrestanter.

Danske Regioner har været involveret i forløbet med udarbejdelse af anbefalingerne til den handlingsplan til imødegåelse af udfordringer med fangeflugter, som lovforslaget bygger på. I den forbindelse fremsendte Danske Regioner ved mail i marts 2021 forslag til anbefalinger, der kan forebygge arrestanters flugt fra psykiatrien. Danske Regioners høringssvar er bl.a. baseret på disse anbefalinger. Anbefalingerne er vedlagt.

Det foreliggende lovforslag som er i høring, skal tilgodese sikkerheden på de psykiatriske afdelinger og højne den generelle retssikkerhed for psykiatriske patienter. Danske Regioner ser overordnet positivt på de forslåede ændringer til psykiatriloven. Det er særligt positivt, at personalets sikkerhed og arbejdsmiljø vægtes højt, og at der indføres særlige regler for personer anbragt i varetægtssurrogat.

Danske Regioner skal endvidere bemærke, at det er væsentligt, at der som led i handlingsplanen oprettes særlige udredningsafsnit i regi af kriminalforsorgen, hvor fanger med negativ social adfærd, der er meget undvigelsestruede, skal udredes.

Husordener

Danske Regioner ser positivt på, at lovforslaget giver muligheden for etableringen af et klart hjemmelgrundlag for begrænsninger og indgreb, der iværksættes overfor indlagte psykiatriske patienter med det formål at skabe tryghed og sikkerhed på afdelinger samt af hensyn til patienternes behandling.

Der synes i forslaget dog at være et større fokus på problematikker og eksempler, der knytter sig til de voksenpsykiatriske afdelinger end på problematikker, der er knyttet til børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger. Danske Regioner foreslår, at der også tages hensyn til de problematikker, der er særligt knyttet til mindreårige patienter. F.eks. savnes der en konkret vurdering af, hvordan især de børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger kan begrænse patienters adgang til onlinefora, som opfordrer til selvskade og suicidale handlinger. For nærmere uddybning herom og eksempler på disse hensyn henviser Danske Regioner til bl.a. Region Midtjyllands høringssvar.

Anvendelse af bagagescannere på de almen- og retspsykiatriske afdelinger

Danske Regioner ser positivt på, at lovforslaget både sigter efter at højne sikkerheden for patienter såvel som medarbejdere i retspsykiatrien.

Som det fremgår af Danske Regioners anbefalinger til sikkerhedstiltag i psykiatrien, ser Danske Regioner positivt på, at der indføres hjemmel til, at alle retspsykiatriske afsnit får mulighed for at opsætte generel kontrolundersøgelse med metal- og taskescanner af alle, der færdes ind og ud af afsnittet. Det vil sige hjemmel til, at en sådan undersøgelse også kan anvendes, uden at der foreligger begrundet mistanke. Eftersom besøg ikke forudsætter tilstedeværelse af en læge, skal det foreslås, at det ikke alene er lægen, der kan træffe beslutning om brug af krops- og bagagescannere, men at det kan beslutes af det til enhver tid tilstedeværende personale på afdelingen.

Manglende hjemmel til skærmning af patienter uden samtykke

Ombudsmanden beskrev ved sine henvendelser til ministeriet i 2019 og 2020, at der var et behov for en hjemmel i lovudkastet til skærmning af patienter. Danske Regioner undrer sig over, at der endnu ikke er etableret en hjemmel. Danske Regioner foreslår, at der indsættes en hjemmel i psykiatriloven til at den midlertidigt inhabile patients aktivitet og færden i afdelinger kan begrænses begrundet i sikkerhedsmæssige- og behandlingsmæssige behov. For en uddybning af dette henviser Danske Regioner til Region Hovedstaden og Region Nordjyllands høringsvar.

Sikkerhedskontrol på retspsykiatriske afdelinger

Danske Regioner ser positivt på forslaget. Narkotiske stoffer er et problem på psykiatriske afdelinger, som påvirker både patienter og arbejdsmiljøet negativt. Det forværrer patientens tilstand og gør det terapeutiske arbejde sværere. Det kan samtidig være svært at holde narkotiske stoffer ude, da nogle patienter eller pårørende trues eller lokkes til at indsmugle stofferne for andre. Dette taler for at fjerne krav om begrundet mistanke, hvilket lovforslaget også tilsiger.

Danske Regioner vil dog henlede opmærksomheden på, at der også kan være retspsykiatriske patienter på de almindelige, såvel som intensive (lukkede) afdelinger. Danske Regioner anbefaler, at den udvidede adgang til sikkerhedskontrol knyttes til retspsykiatriske og surrogat-anbragte patienter, og ikke til afdelingen.

Særlige afsnit og regelsæt for surrogatanbragte i psykiatrien

Danske Regioner bifalder forslaget om, at der gives hjemmel til, at regionerne kan oprette særlige afdelinger for personer anbragt i varetægtssurrogat, og at der skabes hjemmel til udvidet kontrol på disse afsnit. Danske Regioner ser

især positivt på, at sundhedsmyndigheden ud fra en vurdering af målgruppen på det pågældende afsnit kan vurdere, at der er indikation for generelle forebyggende initiativer, som der ellers skal være begrundet personlig mistanke om.

Surrogatanbragte placeres ikke udelukkende i retspsykiatrien eller på særlige afsnit men også i almenpsykiatrien, hvor sikkerhedsniveauet er lavere. Danske Regionerne anbefaler derfor, at den enkelte surrogatanbragtes sikkerhedsniveau beskrives af politiet forud for anmodning om overførsel til psykiatrisk afdeling, så psykiatrien kan afgøre om afdelingen har et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau. En sådan beskrivelse kan desuden danne afsæt for dialog om, hvordan afdelingen skal håndtere rutiner omkring patientens sikkerhed som f.eks. brevkontrol.

Venlig hilsen

Stephanie Løse

Ulla Astman